

UNIUNEA NATIONALA A BAROURILOR DIN ROMANIA
BAROUL TULCEA
CABINET DE AVOCAT ROGOZ RAINA-MONICA

Tel.0

E-mail:av.monicarogoz@gmail.com

Domnule Procuror,

Subscrisa **S.C. ARIMEX COMEXIM 2000 S.R.L.**, cu sediul in Bucuresti, str. Caltunasi nr.2, inregistrata la Oficiul Registrului Comertului de pe langa Tribunalul Bucuresti sub nr. J40, CIF, avand contul : R, deschis la Garanti Bank, reprezentata legal prin administrator dl. Draghici Vergil, **cu domiciliul procesual ales in Constanta, judetul Constanta**, reprezentata conventional prin aparator ales avocat Dode Raina-Monica, potrivit imputernicirii avocatale nr.93/03.11.2022.formulez prezenta

PLANGERE PENALA

Pentru savarsirea infractiunilor de *frauda informatica, fapta prev.de art.249 Cod penal, efectuarea de operatiuni financiare in mod fraudulos, fapta prev.de art.250 alin.(1) Cod penal, acces ilegal la un sistem informatic, fapta prev.de art.360 alin.(1) si alin.(3) Cod penal, fals informatic, fapta prev.de art.325 Cod penal si inselaciune, fapta prev.de art.244 alin.(1) si alin.(2) Cod penal*, solicitand tragerea la raspundere penala a autorului infractiunilor.

In fapt, la data de 31.10.2022, in jurul orei 12.00, doamna (), angajata a SC Arimex Comexim 2000 SRL in functia de contabil, in cadrul desfasurarii activitatii curente, a accesat platforma de internet banking apartinand GARANTI BBVA in vederea efectuarii de plati online.

S-a deschis pagina bancii, numita Ghioc Daniela a introdus contul utilizator si parola, apoi pe ecran a aparut un mesaj de actualizare date, fiind indrumata sa

foloseasca Ciframaticul, introducand valorile de pe ecran, respectiv cifrele 251142 si 970001, Ciframaticul generand un cod pe care l-a scris pe ecran, in locul indicat.

Apoi i s-a solicitat sa apese butonul "continua", a efectuat aceasta operatiune iar ulterior a aparut un mesaj cu continutul „actualizarea dureaza” cateva minute, dar nu isi mai aminteste cate anume.

Dupa efectuarea acestei pretinse "actualizari" a inchis pagina si a deschis-o din nou, imediat. Din meniu a intrat in rubrica "conturi" sa vada cat disponibil este in cont, in vederea efectuarii unei plati online reprezentand contravaloarea tichetelor de masa acordate salariatilor.

Pe pagina "conturi" apar tranzactiile aferente zilei respective astfel ca a putut observa ca s-a efectuat o plata in suma de 251.142 lei, intr-un cont cu terminatia 970001, valori care le-a introdus cand i s-a solicitat "actualizarea datelor".

Imediat, la ora 12:16, numita _____ a sunat la banca sa anunte ca nu a efectuat plata in suma de 251.142 lei si a solicitat in mod imperativ bancii sa blocheze aceasta plata frauduloasa, discutia fiind purtata cu doamna _____ la nr. 0. _____ angajat GarantiBBVA Constanta, Agentia Tomis.

Ulterior, reprezentantii GarantiBBVA Constanta, Agentia Tomis ne-au informat ca suma de bani a creditat contul IBAN R _____ deschis pe numele _____ si ne-au asigurat ca au solicitat, pe canalele bancare, Bancii Comerciale Romane sa blocheze aceasta tranzactie.

Potrivit detaliilor tranzactiei, plata frauduloasa s-a efectuat la 31.12.2022, ora 12.13.

La data de 02.11.2022, ora 12.08 ne-au informat prin intermediul unui e-mail ca "*am fost victimele unui site de psihing, site-ul fraudulos simuland aspectul si logo-urile bancii pentru a obtine datele necesare de la client si pentru a confirma o tranzactie cu ajutorul codului generat de Ciframatic, date pe care clientul le-a oferit in necunostinta de cauza*".

Site-ul fraudulos a folosit adresa :

<https://online.bbva.xn--qranti-ro-076d.com/isube/login/bfa9bf6074cf89bb>

Pana la data de 03.11.2022 nu am primit nici un raspuns si nici un punct de vedere din partea Bancii Comerciale Romane cu privire la acest atac informatic caruia i-am cazut victime.

Cu privire la infractiunea de *Frauda informatica*, potrivit Convenției Consiliului Europei privind criminalitatea informatică – Budapesta, semnată de România la 23.11.2001, noțiunea de manipulare a datelor informatice constă într-o faptă intenționată, comisă fără drept, care are ca rezultat un prejudiciu patrimonial, și care presupune orice introducere, alterare, ștergere sau suprimare de date informatice. De asemenea, noțiunea de manipulare a unui sistem informatic constă într-o faptă intenționată, comisă fără drept, care are ca rezultat un prejudiciu patrimonial, și care aduce atingere, în orice fel, funcționării unui sistem informatic.

Așadar, cele două forme alternative ale infracțiunii de fraudă informatică prevăzută de art. 8 lit. a) și b) din Convenție, nu presupun în mod obligatoriu o tranzacție financiară, o plată sau orice alt gen de operațiune comercială efectuate prin intermediul sistemelor informatice, dar nici nu exclude posibilitatea ca prin fapta autorului de a manipula datele informatice ori sistemul informatic, să se producă unul dintre aceste rezultate, ceea ce înseamnă că infracțiunile care au ca element material efectuarea unor astfel de operațiuni (cum ar fi infracțiunea prevăzută de art. 250 Cod penal – efectuarea de operațiuni financiare în mod fraudulos), nu exclud de plano reținerea infracțiunii de fraudă informatică.

Prin urmare, având în vedere descrierea faptelor care ar intra sub incidența fraudei informatice, din perspectiva Convenției, se poate spune că spre deosebirea de infracțiunile care vizează efectuarea unor operațiuni financiare, sau a altor operațiuni comerciale prin intermediul sistemelor informatice, infracțiunea de fraudă informatică, în prima formă alternativă de incriminare, are ca obiect material chiar datele asupra cărora se acționează în modalitățile prevăzute de textul de incriminare (introducere, alterare, ștergere sau suprimare), în măsura în care aceste date pot fi considerate bunuri mobile incorporale cu valoare economică. În această modalitate a infracțiunii (prevăzută de art. 8 lit. a din Convenție), caracterul de bun mobil incorporal este esențial, raportat la condiția impusă de textul de incriminare referitoare la producerea unui **prejudiciu patrimonial**.

Din această perspectivă distincția dintre infracțiunea de fraudă informatică și infracțiunile care presupun efectuarea unor operațiuni financiare sau comerciale prin intermediul sistemelor informatice devine și mai clară, având în vedere faptul că titularii celor două valori sociale pot fi persoane sau entități diferite.

Este evident că datele informatice ca bunuri incorporale, pot aparține, sau pot fi administrate de entitatea care gestionează sistemul informatic, pe când sumele de bani, sau valorile reprezentate (la nivel logic) de aceste date informatice pot aparține altor persoane (de fapt de cele mai multe ori aparțin altor persoane sau entități), respectiv a celor care beneficiază de serviciile oferite de entitatea care administrează sistemul informatic.

În concret, **este evident că o sumă de bani transferată fraudulos din contul unei persoane, prin accesarea fără drept a serverului unei bănci, aparține titularului de cont (respectiv a clientului băncii care beneficiază de serviciile bancare)**, pe când datele informatice prin care este reprezentată la nivel logic această sumă de bani, date gestionate pe serverul băncii și care sunt alterate, modificate sau șterse prin aceeași acțiune care au avut ca rezultat transferul sumei de bani, aparțin băncii, ca proprietar al serverului dar și a datelor stocate pe acesta, date care prin valoarea serviciilor oferite de bancă dobândesc caracterul de bunuri mobile incorporale.

Asadar, nu poate fi vorba de o singură infracțiune decât în situația în care autorul a acționat prin uzurparea identității titularului contului din care a efectuat transferul sumei de bani, adică a utilizat serviciul oferit de bancă în numele titularului de cont, fără acordul acestuia.

Dacă însă autorul a acționat direct asupra datelor informatice stocate pe serverul băncii, fără să utilizeze datele de identificate ale titularului de cont, dar rezultatul acțiunilor sale a fost **transferul acelei sume de bani**, este evident că suntem în prezența ambelor infracțiuni, aducându-se atingere ambelor valori patrimoniale ocrotite de cele două incriminări (valoarea patrimonială a datelor informatice ca bunuri mobile incorporale, ori a sistemului informatic a cărui funcționare a fost afectată – ce aparțin băncii; precum și **valoarea nominală a sumei de bani transferată – ce aparține titularului de cont**).

Un argument în plus în a concluziona că infracțiunea de fraudă informatică are un caracter autonom față de celelalte infracțiuni referitoare la efectuarea de tranzacții financiare sau a altor operațiuni comerciale prin intermediul sistemelor informatice, este chiar evoluția normelor europene în această materie.

Relevante sub acest aspect, după ratificarea de către România a Convenției din 2001 privind criminalitatea informatică, prin Legea nr. 64/2004, Consiliul Uniunii Europene a adoptat Decizia-Cadru 2005/222/JAI/24-feb-2005, privind atacurile împotriva sistemelor informatice, aceasta fiind înlocuită ulterior de

Directiva 2013/40/UE/12-aug-2013, privind atacurile împotriva sistemelor informatice.

În ambele acte se reia practic norma de incriminare a infracțiunii de fraudă informatică din Convenția din 2001 privind criminalitatea informatică (art. 4 și 5 din Directiva 2013/40/UE și respectiv art. 3 și 4 din Decizia-Cadru 2005/222/JAI), iar din conținutul ambelor acte se desprinde intenția clară a legiuitorului comunitar de a institui norme de prevenire și combatere a faptelor care vizează sistemele informatice și implicit datele informatice procesate/stocate prin intermediul acestora, fără a face nici un fel de referire la tranzacții financiare sau la orice fel de alte operațiuni comerciale efectuate prin intermediul acestor sisteme informatice.

Ambele modalități ale infracțiunii de fraudă informatică prevăzute de art. 8 lit. a) și b) din Convenție (respectiv fraudele care vizează date informatice, ori cele care vizează funcționarea sistemului informatic) au fost preluate în art. 249 Cod penal.

Prin urmare, autonomia infracțiunii de fraudă informatică este dată, printre altele, și de obiectul juridic vizat, adică de valoarea socială ocrotită, care este alta decât în cazul infracțiunilor care presupun efectuarea de tranzacții financiare sau orice altfel de operațiuni comerciale, prin intermediul sistemelor informatice.

Cu privire la infracțiunea de *Efectuarea de operațiuni financiare în mod fraudulos*, prevăzută de art. 250 alin. 1 Cod penal, acesata constă în efectuarea unei operațiuni de retragere de numerar, încărcare sau descărcare a unui instrument de monedă electronică ori de transfer de fonduri, valoare monetară sau monedă virtuală, prin utilizarea, fără consimțământul titularului, a unui instrument de plată fără numerar sau a datelor de identificare care permit utilizarea acestuia.

De esența acestei infracțiuni este utilizarea unui instrument de plată fără numerar, iar ca element de noutate, de menționat introducerea printre elementele care fac obiectul operațiunilor vizate și moneda virtuală, noțiune definită de art. 180 alin. 4 Cod penal, după modificarea adusă de legea nr. 207/2021, ca urmare a adoptării de către legiuitorul comunitar a Directivei 713/17-apr-2019, privind combaterea fraudelor și a contrafacerii în legătură cu mijloacele de plată fără numerar, Directivă care a înlocuit Decizia-Cadru 2001/413/JAI.

Astfel cum rezultă din textul de incriminare, elementul material al infracțiunii prevăzută de art. 250 alin. 1 Cod penal, constă în una dintre cele trei variante prevăzute de textul de incriminare, respectiv: efectuare unei operațiuni de

retragere numerar; încărcare sau descărcare a unui instrument de monedă electronică; **transfer de fonduri**, monedă sau fonduri care pot avea valoare monetară (monedă electronică) sau pot consta în monedă virtuală.

Așadar, pentru a se putea reține această infracțiune trebuie să existe cel puțin una dintre acțiunile care au avut ca rezultat o retragere de numerar, o încărcare/descărcare, cu monedă electronică, a unui instrument de plată electronică, sau un transfer de fonduri care poate avea ca obiect valoare monetară (monedă electronică) ori monedă virtuală (dacă acceptăm că moneda virtuală poate fi circumscrisă noțiunii de „fonduri”).

După verificarea celor trei modalități în care poate fi comisă infracțiunea, trebuie verificate cele două condiții de tipicitate impuse cumulativ de textul de incriminare, respectiv faptă că fie comisă fără consimțământul titularului, și prin utilizarea unui instrument de plată fără numerar, ori a datelor de identificare care permit utilizarea acestuia.

Nu intru în detalii cu privire la verificarea condiției care impune ca fapta să fie comisă fără consimțământul titularului deoarece, pe de o parte, aceasta nu ridică probleme deosebite în practică, iar pe de altă parte, nu consider că această condiție prezintă relevanță (prea mare) în ceea ce privește raportul dintre această infracțiune și cea de fraudă informatică prevăzută de art. 249 Cod penal.

În ceea ce privește însă condiția impusă de legiuitor, ca autorul să acționeze (într-una dintre cele trei modalități prevăzute), prin utilizarea unui instrument de plată fără numerar (ori a datelor de identificare care permit utilizarea acestuia), consider că aceasta este esențială pentru a distinge între această infracțiune și ce de fraudă informatică prevăzută de art. 249 Cod penal.

Important de menționat sub acest aspect este faptul că modalitățile de comitere a infracțiunii de fraudă informatică prevăzută de art. 249 Cod penal, în varianta fraudării datelor informatice, presupune introducerea, transmiterea, modificarea sau ștergerea acestora, fără nici o limitare cu privire la obiectele sau la valorile reprezentate logic de datelor informatice asupra cărora se acționează, precum nici a mijlocului utilizat de către autor.

Astfel, dacă în cazul infracțiunii prevăzute de art. 250 Cod penal, datele informatice vizate de autor pot să reprezinte la nivel logic numai fonduri bănești, sau eventual cryptomonedes, în cazul infracțiunii de fraudă informatică prevăzută de art. 249 Cod penal, aceste date informatice pot reprezenta la nivel logic și alte

valori cu conținut patrimonial, din orice alt domeniu (creații literare, opere științifice, etc.).

De asemenea, dacă mijloacele prin care autorul acționează asupra datelor informatice în cazul infracțiunii prevăzută de art. 250 Cod penal, se limitează la instrumente de plată fără numerar, sau la utilizarea unor date de identificare care permit utilizarea acestor instrumente, în cazul infracțiunii prevăzută de art. 249 Cod penal, nu există nici o limitare din acest punct de vedere.

În cazul infracțiunii de fraudă informatică prevăzută de art. 249 Cod penal, spre deosebire de infracțiunea de efectuarea de operațiuni financiare în mod fraudulos, prevăzută de art. 250 Cod penal, autorul poate utiliza orice fel de mijloace.

Modalitatea prin care acesta manipulează datele sau sistemul informatic, în cazul fraudei informatice, poate fi, cel puțin de principiu, o aplicație pusă la dispoziție de către administratorului datelor vizate, aplicație pe care autorul o folosește în mod fraudulos, sau poate fi orice alt mijloc informatic al său (program informatic scris de autor ori procurat de acesta în scopul manipulării datelor informatice), mijloace prin care acesta poate acționa asupra datelor informatice, eludând sistemele de protecție și securitate a administratorului datelor.

Ca o consecință, se poate considera că întotdeauna când autorul folosește un serviciu pus la dispoziție de către entitatea care administrează datele informatice, date care la nivel logic reprezintă fonduri bănești avem de a face cu infracțiunea prevăzută de art. 250 Cod penal, iar din această perspectivă (doar din aceasta), infracțiunea de efectuare de operațiuni financiare în mod fraudulos are un caracter special față de infracțiunea de fraudă informatică.

În situația în care dimpotrivă, autorul nu folosește vreun serviciu (concretizat prin utilizarea unei aplicații soft, sau echipament hardware) pus la dispoziția utilizatorilor pentru accesarea sau utilizarea datelor, nefiind îndeplinită condiția prevăzută de art. 250 Cod penal (de utilizare a unui instrument de plată fără numerar), consider că ne aflăm în prezența infracțiunii de fraudă informatică prevăzută de art. 249 Cod penal, chiar dacă datele informatice asupra cărora se acționează reprezintă la nivel logic fonduri bănești (monedă electronică) sau monedă virtuală, iar rezultatul acțiunii autorului poate fi asimilată unei „operațiuni financiare” în sens larg (transfer de active de la un deținător la altul).

Cu alte cuvinte, dacă autorul utilizează aplicația de internet banking pusă la dispoziție de către bancă, prin uzurparea identității titularului contului, se va reține infracțiunea de efectuare de operațiuni financiare în mod fraudulos, prevăzută de art. 250 alin. 1 Cod penal.

Dimpotrivă, dacă același autor va acționa asupra acelorași datelor administrate de bancă (prin modificarea directă a datelor informatice ce reprezintă la nivel logic valorile soldurilor unor conturi – de exemplu), iar activitatea sa va avea același rezultat ca și în cazul în care ar fi folosit aplicația de internet banking (de exemplu, ar opera o modificare a datelor informatice în sensul debitării contului unui utilizator și a creditării cu aceeași valoare monetară, a contului său sau al altei persoane), ne vom afla și în prezența infracțiunii de fraudă informatică, prevăzută de art. 249 Cod penal.

Această distincție este cu atât mai importantă cu cât constituie un criteriu determinant în identificarea subiectului pasiv al infracțiunii, cu efecte directe asupra criteriului de identificare a patrimoniului în care s-a produs o pagubă în sensul prevederilor art. 249 Cod penal.

În cazul infracțiunii prevăzută de art. 250 alin. 1 Cod penal, subiectul pasiv al infracțiunii este titularul valorii reprezentată la nivel logic prin datele informatice asupra cărora s-a acționat (de exemplu, **titularul contului bancar din care s-a efectuat operațiunea financiară în mod fraudulos, al cărui sold a fost modificat la nivel logic prin fapta autorului**), iar prejudiciul se produce în patrimoniul acestuia, fără nici o legătură cu patrimoniul în care se află datele informatice care reprezintă la nivel logic sumele care au constituit obiectul operațiunii financiare efectuate, în cazul infracțiunii prevăzută de art. 249 Cod penal, lucrurile s-ar putea să nu stea așa de simplu.

În cazul infracțiunii de fraudă informatică, prevăzută de art. 249 Cod penal, subiectul pasiv al infracțiunii este deținătorul datelor informatice manipulate, ori a sistemului informatic a cărei funcționare a fost împiedicată în orice mod, prin fapta autorului iar paguba se creează și în patrimoniul acestuia.

Titularul de cont va dobândi calitatea de parte civilă și în cazul comiterii infracțiunii de efectuare de operațiuni financiare în mod fraudulos, în considerarea identității lui, identitate care a fost uzurpată de către autor, acțiunea acestuia vizând direct persoana prejudiciată.

Concluzionand, infracțiunile de fraudă informatică și de efectuare de

operațiuni financiare în mod fraudulos, sunt incriminate potrivit Codului penal, la art. 249 și respectiv la art. 250.

Infrațiunea prevăzută de art. 249 Cod penal, protejează valorile sociale referitoare la încrederea membrilor societății în serviciile furnizate de administratorii sistemelor informatice și implicit în datele puse la dispoziție de către aceștia (servicii care le includ pe cele ce presupun operațiunile financiare sau comerciale de orice natură).

Pe de altă parte, infrațiunea prevăzută de art. 250 alin 1 Cod penal, circumscrie în elementul său material o sferă mult mai redusă de fapte. Sub acest aspect este important de menționat că, pe de o parte, faptele care intră în tipicitatea acestei infrațiuni nu vizează în nici un fel sistemele informatice ori datele informatice, ci valoarea economică (sau patrimonială) a fondurilor (exprimate în valoare monetară), fonduri avute în vedere de autor și care sunt reprezentate la nivel logic prin date informatice și sunt stocate și procesate într-un sistem informatic.

Cu alte cuvinte, autorul care comite infrațiunea prevăzută de art. 250 alin. 1 Cod penal, nu vizează manipularea unor date informatice, restricționarea accesului la aceste date, sau împiedicarea în orice mod a funcționării unui sistem informatic (în scopul obținerii unui beneficiu material pentru sine sau pentru altul, cauzându-se astfel o pagubă) în sensul prevederilor art. 249 Cod penal, ci urmărește efectuarea unui transfer de fonduri, în condițiile și prin modalitățile prevăzute de art. 250 Cod penal.

Asadar, în cazul incriminării prevăzute de art. 250 alin. 1 Cod penal, subiectul pasiv al infrațiunii este persoana prejudiciată de retragerea de numerar, de încărcare sau descărcare a unui instrument de monedă electronică ori de **transfer de fonduri**, adică persoana care deține aceste valori reprezentate la nivel logic prin datele asupra cărora a acționat autorul (de exemplu, titularul unui cont bancar asupra căruia a fost efectuată o operațiune financiară frauduloasă, de către autor).

Solicitam efectuarea de cercetari in vederea tragerii la raspundere penala a autorului fraudei informatice si a celorlalte infractiuni.

Cu privire la latura civila, preciazam ca ne constituim parte civila cu suma de **251.142 lei**.

Depunem alaturat inscrisurile la care am facut vorbire si imputernicirea avocatiala nr.93/03.11.2022.

S.C. ARIMEX COMEXIM 2000 S.R.L.

